

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Franciscyho a sudkýň JUDr. Daniely Sučanskej a JUDr. Eleny Siebenstichovej, v právnej veci žalobcu **F., a.s.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpeného JUDr. Z. M., advokátkou so sídlom v B., proti žalovanej **U.**, so sídlom v B., IČO: X., o zaplatenie **13 595,33 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 10 C 148/2009, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 16. decembra 2010 sp. zn. 6 Co 23/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a**.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi do troch dní náhradu trov dovolacieho konania vo výške 182,42 € na účet JUDr. Z. M., advokátky so sídlom v B..

O d ô v o d n e n i e

Právny predchodca žalobcu sa podanou žalobou domáhal, aby žalovanej bola uložená povinnosť zaplatiť mu úrok z omeškania 13 595,33 € z nesplatených súm, ktoré jej vyfakturoval za lieky a zdravotnícky materiál dodaný na základ jej objednávky.

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 12. novembra 2009 č.k. 10 C 148/2009-123 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 8 110,13 € a nahradiť mu trovy konania; vo zvyšku žalobu zamietol. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobou uplatnený nárok nevyplýva z obchodno-právneho vzťahu účastníkov podľa § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, lebo žalovaná nie je podnikateľský subjekt a jej hlavná činnosť nie je zameraná na dosiahnutie zisku; ich právny vzťah nemožno kvalifikovať ani ako obchodno-právny vzťah

v zmysle § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka. Žalovanú síce zriadil štát, nejde ale o verejnoprávnu inštitúciu, činnosť ktorej by bola zameraná na uspokojovanie verejných potrieb. Na ich záväzkový vzťah treba aplikovať Občiansky zákonník. Vzhľadom na to, že ide o nárok z občianskoprávneho vzťahu, patrí žalobcovi úrok z omeškania (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadením vlády č. 87/1995 Z.z.) vo výške 8,5 % ročne, t.j. dvojnásobku základnej úrokovej sadzby stanovenej NBS a platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (2 x 4,25 %). Žalobu považoval za opodstatnenú vo výške 8 110,13 €, vo zvyšku ju preto zamietol ako nedôvodnú. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 16. decembra 2010 sp. zn. 6 Co 23/2010 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti zmenil tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi do troch dní 5 485,20 € a v rovnakej lehote mu nahradiť trovy odvolacieho konania vo výške 800,48 €. Na odôvodnenie zmeny napadnutého rozsudku uviedol, že sa nestotožnil s názorom súdu prvého stupňa, podľa ktorého právny vzťah účastníkov konania, z ktorého je vyvodzovaný žalobou uplatnený nárok, je občianskoprávny vzťah. Za správny považoval názor súdu prvého stupňa, že medzi účastníkmi konania nevznikol obchodno-záväzkový vzťah podľa § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, lebo lekárenská starostlivosť ako forma poskytovania zdravotnej starostlivosti sa nepovažuje za živnosť podľa zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní. Mal však za to, že predmetný záväzkový vzťah účastníkov treba posudzovať podľa § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka. Žalovaná je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky a pod „verejnou potrebou“ v zmysle uvedeného ustanovenia Obchodného zákonníka treba rozumieť aj potrebu, na ktorej je záujem z hľadiska určitej územnej oblasti alebo obce. Zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti žalovanou je takýmto uspokojovaním verejnej potreby. Odvolací súd poznamenal, že jeho náhľad na zdravotnú starostlivosť ako verejnú potrebu zodpovedá aj definícii uvedenej v § 4 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V danom prípade sa žalobca domáhal peňažného plnenia, ktoré mu mala žalovaná poskytnúť za dodané lieky a zdravotnícke pomôcky, ktorých zabezpečením do nemocničnej lekárne žalovaná ako verejne dostupný poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti realizovala lekárenskú starostlivosť. Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok v jeho zamietajúcej časti zmenil (§ 220 O.s.p.) a žalobcovi priznal aj zvyšok vyčísleného úroku z omeškania vo výške 5 485,20 € (14,25 %

ročne podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka). Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná, ktorá nesúhlasila s právnym názorom, podľa ktorého právny vzťah účastníkov konania je obchodno-závazkový. Podľa nej treba ich vzťah posudzovať v širších súvislostiach s prihliadnutím na celkové dopady na finančnú situáciu v zdravotníctve. Rozhodne nejde o vzťah založený na zásadách obchodovania, ani pokiaľ ide o poskytovanie služieb vo verejnom záujme. Ich vzťah celkom zreteľne spočíva na zásadách kúpy a predaja tovaru podľa občianskoprávných noriem. Žalobca realizoval v predchádzajúcom období dodávky s vedomím, že finančná situácia žalovanej neumožňuje ich včasnú úhradu, a teda omeškanie platieb dlhodobo akceptoval. Jeho zmena v tomto zaužívanom správaní nastala jednostranne a účelovo iba s cieľom získať finančné prostriedky zo zdravotníctva formou účtovania neprimeraných úrokov z omeškania. Z uvedených dôvodov žiadala napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania. Podľa jeho názoru boli v prejednávanej veci naplnené všetky zákonné predpoklady pre posúdenie právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovanou podľa § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka tak, ako to správne uzavrel odvolací súd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015, lebo dovolanie bolo podané pred týmto dňom)] po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej nie je dôvodné.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je podľa zákona (§ 242 ods. 1 O.s.p.)

viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi a obligatórne sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom posudzuje podľa ich obsahu.

Žalovaná vady konania v zmysle § 237 O.s.p. a tzv. iné vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. nenamietala; vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo.

Dovolateľka namieta, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa názoru dovolateľky odvolací súd nepoužil na vec správny právny predpis (Občiansky zákonník) a pri právnom posúdení nesprávne vychádzal z toho, že žalobou uplatnený nárok vyplýva z § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka. Dovolací súd s týmto názorom dovolateľky nesúhlasí.

Odvolací súd správne skúmal povahu právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovanou, podstatným znakom ktorého bolo to, že žalobca (podnikateľ) dodal žalovanej (subjektu poskytujúcemu zdravotnú starostlivosť) na jej objednávku zdravotnícky materiál a lieky. Správne pri tom, vzhľadom na charakteristické znaky tohto vzťahu, dospel k záveru, že ide o záväzkový právny pomer, na ktorý sa vzťahuje § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka. Odvolací súd správne vzal za určujúce tie kritériá, ktoré zákon v uvedenom ustanovení uvádza, a to jednak povahu subjektov vystupujúcich v tomto vzťahu a jednak povahu samotného záväzku danú tým, že sa týka zabezpečovania verejných potrieb. Z hľadiska subjektov, v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania, dospel k záveru, že na strane dodávateľa (právneho predchodcu žalobcu) išlo o podnikateľský subjekt, pričom jeho záväzok súvisel s jeho podnikateľskou činnosťou a na strane objednávateľa (žalovanej) išlo o štátnu

organizáciu, ktorá nie je podnikateľom, ale zdravotníckym zariadením ústavnej starostlivosti poskytujúcim na základe povolenia zdravotnú starostlivosť. Pri skúmaní zákonnej požiadavky týkajúcej sa predmetu záväzkového vzťahu dospel k správne mu záveru, že zabezpečením zdravotníckeho materiálu a liekov do nemocničnej lekárne žalovaná, ako verejne dostupný poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti, realizovala lekárenskú starostlivosť, teda jednu z foriem zabezpečenia zdravotnej starostlivosti, ktorú je potrebné považovať za uspokojovanie verejných potrieb. Opodstatnene z toho vyvodil, že obsah záväzkového vzťahu účastníkov konania sa týka zabezpečovania verejných potrieb. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku prijaté právne závery aj náležite vysvetlil.

Odvolací súd dospel k správne mu záveru aj v tom, že ak záväzkový vzťah vzniknutý medzi účastníkmi podlieha režimu ustanovenia § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka, treba aj žalobcom uplatnený nárok [na úrok z omeškania (príslušenstvo pohľadávky vyplývajúcej z tohto záväzku)] posúdiť podľa Obchodného zákonníka, teda nie podľa Občianskeho zákonníka, ako sa nesprávne domnieva žalovaná. Odvolací súd preto správne priznal žalobcovi úrok z omeškania v rozsahu podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka.

Dovolací súd poznamenáva, že k obsahovo rovnakým právnym záverom dospel najvyšší súd v rozsudku z 30. januára 2013 sp. zn. 6 Cdo 154/2011.

Z uvedených dôvodov dovolací súd uzatvára, že žalovaná neopodstatnene tvrdí, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Vzhľadom na to, že v konaní nedošlo k vadám konania v zmysle § 237 O.s.p. a § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., najvyšší súd jej dovolanie zamietol (§ 243b ods. 1 O.s.p.) ako smerujúce proti vecne správne mu rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd priznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania spočívajúcu v odmene advokátky (ktorá ho zastupovala už aj pred odvolacím súdom) za jeden úkon právnej služby – vypracovanie vyjadrenia žalobcu k dovolaniu žalovanej [§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil dovolací súd podľa § 10 ods. 1 vyhlášky vo výške 144,61 €,

čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 7,41 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a daňou z pridanej hodnoty podľa 18 ods. 3 vyhlášky (30,40 €) predstavuje spolu 182,42 €.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. februára 2016

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková